

TORONTÁL

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

Előfizetési foktételek: Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitior első hirdetésnél 4 kr., többszöri-
nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krajtárral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. Kérjük az ígátványokkal együtt legfőbb-
szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígátványok küldendők.

Nagy-Beeskerek, febr. 20-án.

Szegény hazánknak sok ellensége van s ezek közt saját fiait. De lássuk:

A román főpapok kérvénye, melyet a királynak a magyar nyelv kötelező népiskolai oktatása ügyében benyújtottak, méltán okoz feltűnést ország-
szerte. Mentül enyhébb a felirat kifejezéseiben, annál erősebb akar az lenni a dolog lényegére nézve. Valóságos hadizenet az nemcsak a kormány-
kérdéses törvényjavaslata, de egyáltalán a magyar közvélemény ellen, mely ama javaslatot helyeslőleg fogadta, s a melyet nemcsak ez alkalomból, de egész általánosságban az erőszakos magyarosítás tendenciáival vádol a főpapi felirat. Sőt tán lehetne a feliratot hadizenetnek tekinteni az országgyűlés ellen is, mert a kérvényezők egyenesen az országgyűlés ellen fordulnak a koronához, kérvén a szentesítésnek az előterjesztendő törvényjavaslattól való megtagadását.

Mi nem akarunk e hadizenetre azzal válaszolni, hogy a magunk részéről is megfujjuk a harcai tárogatót. Magában a kérdésben elég határozott állást foglaltunk már; de viszont elismerjük, hogy ha vannak kérdések, melyekben a túlzás és túzelés a legveszedelmesebb, ugy ez bizonyára azok közé tartozik. A szenvedély hangján soha sem fogjuk egymást megérteni; ellenben a nyugodt érvelés, a kölcsönös nehézségek és szükség méltánylása közelebb hozhat bennünket egymáshoz. Reméljük, hogy a kérvényben nyilvánuló gyanakvás, és nem egészen elrejtett keserűség tán enyhülni fog a román főpap urak és környezetük kebelében, mire azon törvényjavaslat tárgyalás alá kerül. Akkor nekik is lesz alkalmuk a törvényhozás mindkét házában érvényesíteni gyakorlati kifogásaikat a törvényjavaslat ellen; mert objectiv szemmel vizsgálva a dolgot, senki sem tagadhatja, hogy a felirat a gyakorlati és czélzerű kivitelnél több oly nehézségére mutat rá, a melyeket az országgyűlési tárgyalások egyszerűen ignorálhatni nem fognak; habár ama nehézségek nem annyira a törvényjavaslat elejétését, mint inkább az elhárításunkra irányuló segédeszközök felkeresését fogják szükségessé tenni. Más részről a román főpapok tán arról is meggyőződést fognak nyerni a tárgyalásokból, hogy a javaslatnak egyáltalán nem czéjja az erőszakos magyarosítás, s hogy ők általában igen tévesen és igazságtalanul itélik meg a „magyar közvéleményt“, hol azt — egyes túlzásokból vonva tán következtetéseiteiket — ily erőszakos tendenciákkal, a nem magyar ajkú népek

elyomlásának vádjával illetik. E vád egy szomorú kihangsza a nemrég mult, szerencsére már elmúlt, vak szenvedélyeinek és küzdelmeinek, melyekre a főpap urak elég meztelenül hivatkoznak; s e hivatkozás a hozzá csatolt remincenciákkal, különösen rosszul hangzik a román egyház felkent pástorainak ajakán; de a mig egy részről el nem rémit, más részről nem foszt meg bennünket a a reményről sem, hogy az érdekeltek maguk is meg fognak győződni vádjai és gyanujuk alaptalanságáról. — Ha a főpap urak komolyan veszik azt, mit az állami nyelv népiskolai oktatásának jogosultságáról és mértékéről mondanak; s ha az a készség, melyet erre autonom hatáskörükben kifejeznek, a valóságban is létezik: akkor nincs okuk fellázadni a törvényjavaslat ellen, mely elvileg egy alapon áll velük; sőt nincs okuk ellentmondani annak, hogy a törvényjavaslat az övéiknél kevésbé készséges és kevésbé jóakaró autonom testületek irányában némi kényszert gyakorol az állami nyelv kötelező oktatása iránt. Az a körülmény, hogy egy törvény is — bár némileg tágabb körre — ugyanazt rendel, a mit ők önkényt is teljesítenének, bizonyára nem fogja a román egyház loyális férfainak az állami nyelv annyira szükséges oktatása körüli buzgalmat lehűteni. „N. H.“

Nagy-Beeskerek, február 20-án.

Addig, mig a fölött töprengünk, hogy állami intézményeink elégséges biztosítékokkal vannak-e körülszancsolva; addig, mig sokszor igen élesen és egymás kölcsönös kímélése nélkül küzdünk véleményharczot a fölött, hogy intézményeink legfőbb kezelői törvény és hamisítatlan kifejezésre jutott népakarat szerint sáfárkodnak-e fényes megbízatásukban, szem elől tévesztjük azon működési tét, melyen legközelebb érdekeinket óvhatjuk és fejleszthetjük. E sorok írójának sem hivatottsága, sem szándéka politikálni, ép oly kevéssé, mint e térnek, melyen eme szerény közlés napvilágot lát, legsajátabb hivatása nagy politikai kérdésekkel foglalkozni. Foglalkozunk tehát avval, ami legközelebb érdekel bennünket, és fejlesztszük legközelebbi alkotáinkat, melyek szabad intézményeink egyik legzsebzebbikének, a községi autonomiának szülöttei, és így bizonyosan maradó értékű szolgálatot fognak tenni nemzeti és város érdekeinknek, melyek ezen szóban „alkotmány“ foglaltak.

Ez alkalommal nem czélünk behatóan avval foglalkozni, hogy községi életünk 1873 óta mily örvedetes és üdvös változáson ment át, tudja és érezi ezt városi közönségünk mindazon tagja, ki a szembeálló tények észlelése elől szándékosan nem hátrál, mi most csak két alkotásra kívánjuk e város érdemes közönségének figyelmét fordítani, melynek mind-egyike méltán kepezi büszkeségét és áldását nemcsak e városnak, de széles vidékének is.

Az első az egyesült kegyesrendi al- és városi főgymnázium.

Ezelőtt néhány nappal voltunk szerencsések, ezen intézetet behatóan megszemlélhetni. Főtisztelendő Arányi igazgató és házfőnök úr vezetése mellett szerettünk magunknak meggyőződést arról, hogy ezen tanodában példás rend, mintaseru tisztaság, fegyelem és az oktatás szent ügye iránti teljes odaadás összhangzatosan uralkodnak. Első sorban is a tantermek és felszerelvényeinek legkifogástalanabb tisztasága lepett meg. A hófehér falakon sehoh akar egy tűfoknyi szennyelet, az olajfestett padokon egyetlen karcolás vagy metszés sem látható, mily különbség, ha visszagondolunk azon időre, mikor még magunk is szaporítottuk az iskola porát, azon időre, melyet oly cifra dihgrambusokban szerettünk a régi jó időnek nevezni. Az emberi nem fejlődési történelmében kö-, vas-, bronce-, arany- és — ami különleges viszonyainkhoz aranyosítva — papir-korszakot különböztethetünk meg. Saját csekélységünk iskolai idejét, a scutica és üstökzibálás korszakának nevezzük.

Ezen korszak szelleme, mely főleg a nádpácában talalt alak kifejezőt, első sorban is a cragon és basrelief művészet iránti érdeket fokozta bennünk, az előbbeni művészeti ágat a tantermek falai, emezt pedig a padok demonstráltak ad oculos. A nádpácát és üstökzibálást, és ehhez hasonló fölötté üdvös admonitiokat, a mindent nivelláló kultura kiszorította azon méltó helyről, melyet azok a segédtanészközök között, már csak olcsóságuknál fogva is, elfoglalni megérdemelték. Lépett ezek helyébe a mindenesetre sokkal méltóbb és erkölcsileg eléggé nem becslhető, ha szabad e kifejezést használnunk, eszményített fegyelem, és hogy e fegyelem oly fényes eredményt bir fölmutatni, a mellett eléggé tanuskodik az imént említett tisztaság; hangos díszesret ez a tanári karra. A physical és vegyterem, összehasonlítva avval, mivel ez intézet ezelőtt 10 évvel birt (persze, akkor csak algyimnázium), valóban óriási haladásnak tunik föl.

Osztokodjanak az érdemben az intézet kegyesrendi és világi tanárai, városi és megyei hatóság és egyes munificens adakozók. A főérdem mindenesetre ezen intézet igazgatóját és az öt mindenben oly nemes ügybuzgalommal támogató tanári kart illeti meg. De hogy ez intézet egyáltalában létezik, hogy az a jelennek és utókornak megtartott örök halára kötelező érdeme ama rend férfainak, mely rendnek oly végtelenül nagy érdemei vannak, hazánk oktatásügye körül. Csak a mindig hazafias és önfeláldozó kegyesrend férfai bírhattak oly szívós kitartással, a helybeli kegyesrendi házban oly időben, melyben az anyahazától való elkülönítés által városunk idegen tartományba helyeztetett, melyben bármely hazafias irányu működés bünként üldözöttet.

Az imént jelzett idő alatt és után városunk vagyoni állapota oly mély fokra süllyedt, hogy a helybeli kegyesrendi ház anyagi fenntartására illetményeit csak 6—9 hónappal utólag kaphatta ki a város pénztárából.

Az 1872-ik évknek végével megejtett városi tisztújítás, valamint e városra úgy az arra támaszkodó intézetekre is új korszak kezdetét jelző örvedetes esemény volt. Élveztek immár az al- és főgymnáziumunk ér-

demes tanárai a biztosított főnállhatás gyümölcseit; — mi pedig e város és vidék lakói támogassuk ezen tanintézetet, névszerint annak gyűjteményeit oly irányban, melyre ez időszertint a városi és főgymnáziumi alapjévedelméből még nem telik, kiki módja és tehetsége szerint, akár pénzzel, akár pedig tudományos értékű tárgyakkal, mint állatok, növények, ásványok, physikai vagy vegykészülékek, vegyszerek, könyvek (ez utóbbiak a tanodai és ifjusági könyvtár számára), történelmi vagy műértékkel bíró tárgyakkal, érmekek.

Van e városnak még egy intézete, mely az utolsó időben ép oly üdvös és gyökeres változáson esett át, mint a gymnázium. Ezen intézetet városi kórházunk. Nem először láttuk ez alkalommal ezen humanitárius intézetet új merében, de elégszer láttuk elrongyolt szegénységében, és így alaposan tudjuk, mi volt és immár mivé lett. Ambitionis mata es tumba, e mondat majdnem beteljesült ezen intézetben az okból, mert a Bach időben a községi tulajdon fölött önkényuleg történt rendelkezés elvonta városi kórházunk alapját egy nagyobb köröda építésére anélkül, hogy ennek létfeltételei már előre biztosítva lettek volna. Így történt, hogy 1860-tól kezdve, ezen kórház sem tisztességesen élni, de hála az égnek, meghalni sem tudott.

Ezen baj még letérve lett azáltal, hogy azon város, mely szolgaszemélyzetének eszmát venni, tisztviselőinek nemcsak hogy fizetést, de irodaikba gyertyát adni nem tudott, kórházi beteget számára sem tudott nyújtani bármit is.

Az 1872-ik évi városi tisztújítás itt is mentő horgony volt, a mennyiben ez időtől fogva kezdett kórházunk nehéz, majdnem remény nélküli halálos betegségekbe főlodulni.

Azon diszes, példás tisztaság, egészség tekintetben teljesen czélzerű alakját, melyel e kórház a jelenben bír, példás ügybuzgalmu városi főorvosunknak Dr. Szabó Alajosnak köszöni.

Sok tekintetben jól van már az intézet felszerelve, így névszerint műtőszerekkel annyira el van látva, hogy e tekintetben ritkítja párját.

A kifogástalan tisztaságú betegtermekben 50 betegágy áll teljesen felszerelve.

Ezen intézet nemcsak szakmabeli tekintetben részeseül, kitünő vezetés és gondozásban, de mint alkalmunk volt alaposan meggyőződni, annak gazdasági, illetve számadásbeli ügyei is példányzeru rendben tartatnak.

Nem akarjuk ez alkalommal elhallgatni azokat, mikben az intézet még hiány szenved, és miken részint városi pénztárunk megterheltesével segíteni kell, részint társadalmi uton segíteni lehet.

Nincsen e kórháznak helyisége, melyben elmezavart beteget, emberhez méltó módon elhelyezni lehetne, hiányzik egy kör- és hatóságí boncolások megejtésére szükséges oly helyiség, melyben nemcsak föl is fedezhesse a boncoló orvos azt, mit keres és megvan, hanem egyszersmind egészségét, sőt életét is ne kockáztassa. Egy nem fűthető sötét bűzhedt, tisztességes ölnak is rossz helyiség szolgál jelenleg nevezett célra. E két irányban a városközségnek haladéktalanul szükséges volna segíteni, épen úgy mint a konyha gyökeres változtatásán, mert az oly mértékben füstöl, hogy kinos ellentétben áll

TÁRCZA

Mac Mahon lemondásának titkos története.

Január 30-án nagy esemény történt Franciaországban: Mac Mahon, a köztársaság elnöke lemondott. Egy nemzet sem annyira hajlandó dicsfényben látni azokat, kik legalább állítólagos nagy tetteket követnek el, mint a francia. S épen ezért Mac Mahon azonnal csodált férfiú lett, s a közönség dicsérrel emlegette nevét. Nem így ám azok, akik be voltak avatva a dolgok valódi, titkos történetébe.

Franciaország soha sem állt közelebb az államcsinyhoz és forradalomhoz, mint f. évi jan. 30-án. Minden elő volt készitve, hogy a törvényhozó testület szétugraszassék s a diktatura kikiáltassék, miből természetesen a monarchia származott volna. Az egész komplottnak csak két hibája volt: az egyik, hogy biztosan számíthatni vélték egy valakire, aki pedig a köztársaság, a másik, hogy nem tudtak megegyezni aziránt, hogy tulajdonképen mit tegyenek majd a diktatura kimondása után? Ez utóbbi kérdéssel

nemis nagyon foglalkoztak, mert mindegyik párt biztosra vette, hogy övé a jövő. S ezen egy körülmény képes teljes, borzasztóságában feltűntetni a katasztrófát, mely a szerencsétlen Franciaországot fenyegette. Mert már maga az államcsiny alig mehetett volna végbe vérontás nélkül; de mi történt volna akkor, ha az egyes monarchikus pártok észrevevén egymás törekvéseit, egymás ellen fordulnak?

Mint mindig, ugy most is a hadsereg szemellett ki az államrend felforgatásának eszközeül; s ez annál könnyebben történhetett, mivel a csapatok között nagy elégedetlenség volt Borel hadügyér lépése miatt. A versaillesi (verszályi) helyőrség, a műszaki csapatok kivételével, meg volt nyerve a tervnek; a hadtestparancsnokok nagyrészt Párisba gyűltek s ott tanácskozza konspiráltak Amale (Omál) hg. tbk. vezetése alatt. Csak napok kérdése volt az államcsiny: Mac Mahon azonban nagy baklövést követett el: keményen meg volt győződve arról, hogy Gresley (Grélé) új hadügyér szintén a reakcionáriusok embere. S ezt annyira hitte, hogy nem is gondolta szükségesnek az utána tudakozódást. Jan. 29-én tartották Mac Mahon elnöklete alatt az elyezai palotában azon minisztertanácsot, mely Gresley fellépése nélkül az utolsó lett volna az államcsiny előtt. Kezdetben minden jól ment, mikor

egyszer csak feláll a hadügyér, s Mac Mahon elé terjeszti azon rendeletet, mely négy hadtestparancsnok felmentése iránt intézkedett.

Mac Mahon egy pillanatra meg volt semmisülve, de azután kitört belőle az a düh, melyet szeretve dédelgetett tervünknek váratlan romba döntte felett érezünk. Felugrott s ugy az asztalra vágta a papirost, hogy a tollak, rajzónok minden irányban szétrepültek, a tintatartók feldőltek s ezek közül egy majdnem közelebbi érintkezésbe jött a jó öreg Dufaure (Dufór) fejével. Ezen hősies, de semmiesetre sem ildomos atak után a maréchal káromkodva kirohant a teremből, falrengetőleg bevágta maga után az ajtót. Lakosztályába futott, hol az inasokon s a kezebe akadó tárgyakon tölté boszuját; még a magentai herczegné sem menekülhetett a legdurvább bántalmazások elől, midőn csillapítani akarta dühöngő férjét.

A miniszterek összenéztek; nem tudtak, hogy mire véljek a dolgot. De csakhamar eszökbé jutott az államcsinyról revesgetett hír — s kezdtek érteni a maréchal boszúságát. Félóra mulva visszajött a köztársaság elnöke. Gresley újra előterjeszté a rendeletet, melynek alájegyzését Mac Mahon ismét megtagadta, még pedig azon kijelentéssel, hogy soha sem fogja aláírni. A hadügyér erre így szólt: „Elnök ur, ezek után nem tehetek mást, minthogy lemond-

dok“ — „s mi mindnyájan“ kiáltottak egyhangulag a többi miniszterek.

Mac Mahon el volt határozva, hogy a végsőig viszi a dolgot, s épen ezért daczára, hogy azon kijelentéssel hagyta oda a tanács-termet, miszerint meg fogja fontolni a minisztereknek adandó feleletet, — perczig sem ingadozott azon feltevésében, hogy elfogadja a lemondást.

Feltűnően bizott reakcionárius barátaiiban. S épen ezek kezdtek legelőször a visszavonuláshoz. A Broglie (Bróli), Fourtou (Furtu) és Batbie (Baibi) urak által vezetett összeesküvők értesülvén a hadügyér magatartásáról, komolyan aggodni kezdtek a felett, hogy ezután lehet-e számitani a hadsereghez? De még arról is hallottak igen határozottan hangzó híreket, hogy a képviselőház a miniszterium lemondása után azonnal vád alá helyezni készül a május 16-i férfiakat. Ily körülmények között azt írták a maréchalnak, hogy nemcsak a bonapartisták, de egyáltalában mindenki által cserbe hagyattak; az államcsinyt tehát jobb időkre kell eltenni.

Ezt olvassa a maréchal, megírta lemondását. P. H.

emiatt azon hóféher tisztasággal, mely a kórház többi helyiségeiben oly kellemesen felénk mosolyog.

Társadalmi uton első sorban is az udvar parkizálásán lehet segíteni. Ez irányban az eleggő tagas udvaron a kezdet első zsongói már látszanak.

Városunk számos polgára bir kerttel, melyben díszcserjék, rózsák, ribiszke, köszmetek, érelő növények, mint: levendula, zsalya, mehlő, mentafélék bokrai ritkítandók, főlegessé vált fák eltávolítandók; az ily értéktelenekek látású fölöslegeket, ne dobjunk a személdombra, hanem küldjük el a város polgármegyéjéhez, ki a városi kertészre kész rögtön arra utasítani, hogy ezen növényféléket a kórház udvarába elültesse.

Ajánljuk ezt most különös figyelembe, a mennyiben a legközelebbi hetekben indulnak meg a kerti munkák. — Ha vannak egyletek, melyek papír-hulladékok, elmeszelt szivarhegyek, ásványvízvegekről leszedett önkupakok és ehhez hasonló más még sokkal csekélyebb értékű tárgyak összegyűjtése által országra szóló és országszerte üdvös eredményeket képesek fölmutatni, mért ne tudnánk mi, nekünk amugy is teherként utunkban álló fölöslegünkkel városunk kórháza számára díszkertet alakítani. Ne tartsa vissza városunk egyik vagy másik polgárát az alszemérem, hogy az mit küldhetne, oly csekély, hogy az nem is érdemes. Jusszon eszünkbe a szent írás ama cselezása, mely ugyan nem egészen alapos fűvészeti ismereten, de mély bölcsességen alapszik, hogy a parányi mustárgomból idővel nagy élőfa lesz.

E kórház ágy- és testruha, valamint sebkötég és lépés szükségletét ajánljuk a város lelkes hölgyeinek, főleg a nagy-beckerekéi jótékony nőegylet és izraelita nőegylet kegyes figyelmébe és pártfogásába.

Végül nagy hiánya e kórháznak az, hogy nem bir szakkönyvtárral derék orvosai, és oktatást, erkölcsjavítást és unalmat eloszlatni egyaránt hivatott könyvtárt betegek számára. A szakkönyvtár tekintetében úgy vélünk csekély önmegadózattal némileg segíthetni, ha összeszedünk 100 oly polgártársat, ki havonkénti 10–10 kr. lefizetésére kötelezi magát, ez tenne évenként 120 frtot. — A betegek számára alakítandó könyvtár tekintetében hasonló eszmével bírnok, mint a kertre nézve. Hányunk bir oly folyóirat vagy könyvgyűjteménnyel, melynek egyes példányai akár kellően vannak meg, akár reánk nézve értéktelenné, főlegessé váltak, adjuk ezeket oda a kórházi könyvtár számára.

Ugy vagyunk értesülve, hogy városunk és kórházunk fő- és alorvosai a kórházi könyvtárak számára adományokat a jelzett két irányban készségesen és legnagyobb köszönettel elfogadnak.

Ha e szerény, de talán nagyon is löcára nyúlt közlésünket bármely irányban is siker jutalmazná, akkor szívesen ígérkezünk arra, városunk más intézményeit a megbecsülés tárgyára tenni; ha nem, akkor nem.

Circumspectus.

A társadalom vérszopói.

„Óstort fonok, lángostort, és megkorbácsolom a világot“ monda a nagy költő, mely jogosult kitérést ez alkalommal csak annyiban akarjuk módosítani: „Óstort fonunk, lángostort és megkorbácsoljuk vele a társadalom vérszopóit, az emberi nem piszkos, megvetést keltő jellemű, akasztófára való részét, az uszorásokat.“

Szerény lapunk az uszoráskodás káros voltát politikai szempontból nem fejtegetheti, azonban ha azt mondjuk, hogy az uszorások akasztófára való, ha azt óhajljuk, hogy a dögvész utolsó emberig falja fel őket, akkor bizony ez nem politikai állítás és óhaj, hanem kifolyása azon szomorú tapasztalatoknak, melyeket tennünk kelle.

Ha valaki ezen gonosztevők, ezen emberbőrrel fődött hiénák körmei közé kerül, akkor jobb lett volna neki nem születnie.

Igaz, hogy erre azt mondhatnák azok az ugynevezett pénzműtők, a gazdálkodást megszokottak, hogy, ki ezen rablók kezei közé kerül, az első sorban önmagában keresse az ellenséget, mely állításuk utolsó bűtlig igaz is; ámde az ezen rablók kezébe esettek könyvelésére, (sokszor az őket uralgó kérelmetlen kényszer), összehasonlítva ezen gyilkosok tervszerű műtéivel, inkább az illető áldozatok mellett szől.

Nem ártana, ha a mindennapi imánkban dögvészt kérnénk fejükre, hogy a társadalom ezen undok fajtól szabadulhasson. Így talán lassan, lassan megjavulnának, és sok ember, kinek az ima talán eszébe sem jut, belelélné magát ezen érzelmi szükségletbe.

A keleti pestis ellen a legszigorúbb óvintézkedések tetének, de az uszorapestis ellen misem tételik. Van ugyan uszoratótvényünk, de csak azért, hogy kijátszassék.

Az uszorapestis, mely már évek óta dühöng hazánkban, nem ugyan az ember élete, de annak vagyona után szomjazik s naponként számos áldozatot követel. Ezen nyavalya, mely elől nincs menekülés, mert mind, akik körmei közé kerülnek, menthetlenül elvesznek, egészen akadálytalanul a legnagyobb mérvben terjedhet el. Ha az uszora áldozatainak statisztikája ép oly pontosan vezetnék, mint a halálzásé, akkor amazok száma bizonyára magasabb volna, mint azoké, kik a rendkívüli járványok áldozataul estek!

A mondottakból látható, hogy mindkét nyavalya egyenlő borzasztó, hogy a járványok

ellen, ha nincsnek is gyökeres, de sikeres háritószerek, mégis léteznek! Az utolsó években oly hevesen fellepett uszorapestis ellen, melynek gyakran egész helységek esnek áldozatul, bizonyára lennének radicales gyógyszerek. Elég sajnós, hogy nem nyúlunk azokhoz, pedig mily közel allana a segítség! Ket ily radicales szert akarunk a közjóért felemlíteni, melyek használata, amíg nem késő, szükséges volna.

Ki kellene t. i. törvényileg mondani, hogy váltók egyáltalán csak mint kereskedelmi értékek, csak czéggelt kereskedők és iparosok által alitathatnak ki és hozhatnák forgalomba, és hogy korcsmai adósságok egyáltalán bíróságilag nem hajthatnák be. Ha ezen két szert törvényesen behoznák, akkor az uszorapestisnek meg kellene szünni.

Adjja az ég, hogy ez mielőbb megtörténjen!
Bobor Gyula.

A nagy-beckerekéi jótékony nőegylet által alapítottkéjének gyarapítására

f. hó 8-án rendezett zártkörű táncvizsga alkalmából megajándékozott folyótan adakoztak a következő t. hölgyek, urak és intézetek: (Vége.)

Az V. iven; gyűjtők Almásy Zsófia és Plechl Szidonia urhölgyek: Almásy Zsófia, Bielek Valeria, Emanuel Paula és Hoffmann M. 5—5 frtal; Dr. Szabó Alajos 3 frt; Pleitz Fer. Pál, Tolveth Helena, Kulifay Lajos, Deutsch Emilia, Kollarich Lujza, Dr. Haidegger Lajos, Kiss Simon, P. Botta, Andrassy Erzsébet és Petit Sarolta 2—2 frtal; Malkomess báróné, Szepessy, Bielek Antal, Molnár Emma, Wenke Mária, Prevendárné, Malonyay, Ungar Julia, Kudits Emilia, Steigerwald, Molnár János, Roschits J., Mager F., Miksa, Kokits Laura, Quiriny Anna, Grób Erzsébet, Bozay, Mesterovits, Jeszenszky, Szilvásványi, Panos Hermin, Panos Mária, Machalek Ida, Struss Fani, Müller-Ballon Helena, Franz Matild, Steinbach Babet, Logané, Hoffenreich J., Kollet Mária, ifj. Szabó István, Dr. Nyáry és Schmidt 1—1 frtal; Peczl, Horváth, Versesay, Polyák Zsófia és Méhes József 50—50 krral és Stigel-schmidt J. 30 krral. Összesen 79 frt. 80 kr.

A VI. iven; gyűjtők Botka Márta és Demko Katalin urhölgyek: Tellecsky Berta, Tabakovits Gusztáv és Dr. Plechl Szilárd 5—5 frtal; Drakulits Miklós és Rósa Béla 3—3 frtal; Mihajlovits Sándor, Duka Erzsébet, Vattay Etelka, Bauer Pál, Bayer, Molnár Mihály, Georgievits Krisztina, Bakalovich Helén, Dr. Binder Lipót és Ujházy 2—2 frtal; Keresztury Sándor, Ferenczy Emma, Kohn Mark, Jakabffy Irma, Kastner Mária, Molnár Anna, ifj. Annau Ádám, Sebastian, Blatnig Márton, Tellecsky Mária, N. N., Weisz Jozsef, Tanzevits Mladen, Jankovits Paulin, Mallasz, Hadfy, Kamenszky Ignacz, Brajjer, Strausz, Kodar Lujza és Marianovich János 1—1 frtal; végül Schlesinger 50 kr. és Solár 40 krral. Összesen 62 frt. 90 kr.

A VII. iven; gyűjtők Menczer Ilka és Tichy Emma urhölgyek: Vécsey Eleonóra 10 frtal; Jarmatzky Matild és Sinkay Jánosné 5—5 frtal; Botka Márta és Mazur Sándor 3—3 frtal; Römer Emil és Schultz Andras 2—2 frtal; Max Henriette, Schmidt Gizella, Uhlarik Paulin, Lukács, Lazinszky, Zistler főhadnagy, Zolkievicz, Perleberg, Gollner, Illic Szilárd, Békessy József, Kerekes Bonifac, Telman Sándor, Titze Ida és Schlesinger Anna 1—1 frtal. Összesen 45 frt.

A VIII. iven; gyűjtők Micke Justina és Tichy Emma urhölgyek: Sztajanovits Mária 4 frtal; Weisz-Lustig Berta 3 frtal; Panits Lyubomir 2 frtal; Fischer Julia, Hiller Cecilia, Engelsmann Matild, Hanisch Katalin, Deutsch Katalin, Zsembery Emilia, Zecha Lujza, Konkoly Lajos és Kovács József 1—1 frtal. Összesen 18 frt.

A IX. iven; gyűjtők Szekulics Milutin cs. és kir. főhadnagy ur: Knaus, Kottek, Aufrath és Schwarznöck századosok, Sekulics főhadnagy és Dassovics, Ságaicsan és Stokics hadnagyok 1—1 frtal. Összesen 8 frt.

A X. iven; gyűjtők Somoskeőy Aladár m. k. honvédhadnagy ur: Petrás Gyula százados 2 frtal; Reiner, Sztáray és Somoskeőy hadnagyok 1—1 frtal. Összesen 5 frt.

A XI. iven; gyűjtők Gesztiesy Ákos, Jovanovits Sándor és Schopf Alajos urak: Kusch Gyula 2 frtal; Bence Mihály, Zarka József, Zay Bálint, Feimer Jakab, Predragovits Kristof és Pyrra Lázár 1—1 frtal. Összesen 8 frt.

Az esteli pénztárnál: nemes Blaschek Vincze cs. és kir. őrnagy 10 frtal; Dániel József 5 frtal; Gyertyánffy Kálmán honvéd-husár főhadnagy 3 frtal; Szabó Mária, Poroszkay Béla, Schopf Alajos, Grandjean József, Dr. Kis János, Molnár János, Eckstein Fülöp, Blaschekovits hadnagy és Szőnyi Zsiga 2—2 frtal; Somoskeőy Aladár, Mattanovich, Zsembery, Gesztiesy Ákos, Obelcz József, Sztáray hadnagy, Puskás, Machaliczky, Versesay Gyula, Petrovits János és Tabakovits Iván 1—1 frtal. Összesen 47 frt.

Budapestről: Karácsony Guidó gróf ő méltósága pósta útján 5 frtal.

Pótlólag: Gyertyánffy Eleonóra úrnő és az uri bál bizottság 2—2 frtal; és Eisenstädter Hugo 1 frtal. Összesen 5 frt.

Bevételi főösszeg 893 frt. 20 kr., ebből levonatván a 255 frt. 20 krnyi költségek, mutatkozik 638 frt. mint tiszta jövedelem az egylet alapjának javára.

Az alulírott elnökség kedves kötelese-gének ismeri a t. adakozókban s mindazoknak, kik a fent kitüntetett eredmény elérésé-nél közreműködni szívesek voltak, de külö-

nösen a bálanyai tisztet oly készségesen el-vállalt Gyertyánffy-Csávossy Jozéfa úrnőnek, a meghívásokat oly sok fáradsággal és önfeláldozással eszközölt bábizottsági hölgyeknek, az urak rendező bizottsá-gának és ennek legbuzgóbb tagjának Olgyai Nagy Endre urnak a tánc-vizsgalmonak szakavatottsággal megajeltt fenyves rendezéseért, legmélyebb köszönetet nyilvánítani.

Kelt N.-Beckerekén, 1879. évi február 11-én. — A nagy-beckerekéi jótékony nő-egylet elnöksége.

Panaszok a közönség köréből.*

M.-Szt.-Mihály, 1879. febr. 7-én.

Tekintetes szerkesztő ur!*)

Becses lapja, mely minden jót felkarol és ostromolja az ellenkezőt, felbátorit engem is arra, hogy egy kis tért kérjek soraimnak. Mondom kérek, mert egy oly dolgot akarok napfényre hozni, mely minden keresztényben visszatszést szul annak átolvasása után.

Ugyanis: ha nem is vagyunk ugyan egy vallásnak és egy egyháznak hívei: egyháziszem, hogy azért egymás vallása és egyháza iránt tisztelettel tartozunk! Mert, mi szebb az emberi társadalomban mint az, ha egymást szeretve tiszteljük; és egymásnak vallását, imolait és annak egyházi szertartásait tiszteletben tartjuk, és azt mások előtt is tisztelettel említtjük.

De nem úgy a m. kir. pénzügyőrség személyzetel (tiszt. a kivételnek). Kik nem törődve sem a vallással sem annak tiszteletben tartandó egyházával ..... Neki rontanak az Isten házában és azt, és az abban létező ábrázoló szenteket csúf szavakkal illeték.

Múlt hó 24-én a pénzügyőrök személy-zete — közbevetőleg nem volt Nagy-Beckerekéről, hanem még Bega-Szt.-György-és Bassahidról is ide rendeltettek — községünkbe megjelentek; hol először a község-házánál kutatást tettek, azután pedig kis ima-házunkat kezdék felhárni. — Ez történt 24-én este. — De miután azon este semmit sem találhattak egyházunkban, egész éjszaka felváltva őrt állottak közelében, hogy nem-e foghatnának valakit, ki dohányt merészelve takarítani ki az egyházból. De szerencsétlen-ségükre semmit sem láthattak vagy vehettek észre.

Másnap reggel, azaz 25-én nem tudom hányan voltak, de azt pozitíve tudom, hogy köztük volt a pénzügyőri biztos is — Puskás N. ur! Egyik a templom padlására mászott fel, — sőt a harangzót arra kényszerítették, hogy kötelel keressen, a mivel a létrát össze-kötözthessék, és miután a harangozó vonakodott, avval fenyegetődött az egyik, hogy bemejy istállójába és lovairol a kötőféket veszi le; a másik pedig a templomi ruhát kezdé kutatni, hogy nem-e találhatott ott valami szűz dohany-felet. — De miután a templomban semmit sem találhattak, — mintegy vadolt egyének — daczból-e vagy csupa buszkeségből, — mert másnak nem mondhatom, — ha csak nem valami ostobaságnak — kezdék a szenteket ábrázoló képeket illetlen szavakkal csufolni. A többi közt az egyik azt mondta: „Talán a szent Péter bagózik“ és más illetlen szavakkal illettek. — És a mi fő — ha hivatalos teendőben is eljárnak — de ha egy-házba belépnek: úgy hiszem, hogy azért a sapkát le lehetett volna venniök! —

A t. pénzügyőr urak azt megtették — a mit nem kellett — sőt nem is szabad lett volna megtenniök plebanos ur híre és tudta nélkül. — De amint fennebb is mondtam, ök nem törődnek sem a vallással, sem az egyházzal; pedig úgy hiszem, hogy az állam azért tartja tisztviselőit ezekben közegeit: hogy azok a nép előtt mindenben példát mutassanak. — Már pedig, ki ily példát mutat, nem érdemes az állam kenyérére! — És hogy példát nem vehet tőlök a nép, onnan is ki-látszik, illetőleg kitetszik — mert először vallástalanok, és milyen a hivatalnok vallás nélkül; a többit nem is említem, úgy hiszem tudja már e jó magyar nép ..... ki a fináncz. Végül a t. olvasó közönségre bizom az ítéletet, én pedig csak annyit jegyezsek fel e helyütt, hogy: „Libera nos quaesumus“ ..... a finánczoktól.

Bajmoki.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Uzdin, február 9-én.

(A magyar nyelv tanítás az első elemi osztályban.) Sokan azt hiszik, miszerint elemi tanodában anyanyelven kívül más nyelvet tanítani nem lehet, még pedig az első osztályban egész csodának tekintik más nyelv tanítását.

A tapasztalás és a kitünő módszerek azt bizonyítják, miszerint népiskolában anyanyelven kívül más nyelv is sikeresen tanítható. Jelenleg nem csak a törvény, hanem a szükség is kívánja, miszerint a magyar nyelv, mint rendes tantárgy taníttassék és épen úgy, mint az írást és olvasást kezdeni kell az első osztályban.

A magyar nyelv az első elemi osztályban legsikeresebben kezelhető beszéd és értelemgyakorlatokban, ha a tanító egy tárgyat, pl. asztalt szemléltet, akkor megtanítja egyszerűszerű szavakkal a magyar nevet is. Itt is azonban, mint más tantárgynál is azon elv

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.
**) Közöljük cikkek adatait, hogy a pénzügyőri biztos őröl érkező felvilágosító válaszok is helyet fognak adni, s hiszik, — hogy a t. biztos ur nem fog adós maradni a felvilágosító válaszal. Szerkesztő.

alkalmazandó, miszerint könnyebbről nehezebbre kell átmenni, tehát előbb könnyebb szavak, azaz olyanok, a melyek anyanyelven is használtak (mert olyan kivált töl nyelvben igen sok van) megtanítandók, s csak azután lehet átmenni nehezebb szavakra. A másik felében rövid versekre is lehet megtanítani a gyermekeket, oly szavakból össze-téve, a melyek már ismeretesek.

Ennyi veendő fel velemenyem szerint a magyar nyelvből, íráson és olvasáson kívül az első elemi osztályban.

E helyen talán megemlíthető az is, miszerint egy névtelen, egy töl lapban, („Národnie Novini“ 145. száma) antalfalvai járás derék szolgabíráját azzal vádolja, „mintha ő olyan rendeletet bocsátott volna ki, mely szerint a szerb ajku községekben magyar nyelv, mint rendes tantárgy taníttassék, s a szegény szülők kénytelenek gyermekeiknek magyar könyveket vásárolni.“ Annak a hamis hírdomó urnak bátor vagyok ajánlani, hogy máskor ne fogjon kezébe olyan tollat, a mellyel csupa valótlanokat tud összeírni, mert ama rendelet nem az antalfalvai járás szolgabírájától, hanem a tekintetes Torontálmege közigazgatási bizottságtól bocsátott ki, s ez igen üdvös intézkedés volt.

Tyahún János,
tanító.

Kis-Zombor, 1879. febr. 9-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Felkérem szíveskedjék az alább írt soraimat becses lapjába felvenni.

Folyó évi február 1-én egy jótékony-célú táncvizsgalomban rendeztetett Kis-Zombor községében a szegény tanulók segélyezésére. — A bál védnöke — a háziasszony — ngos Rónay Bobor Jolán asszony volt, a kinek a bál szép sikerülése tulajdonítható. — A vidéki vendégek nagy részét a köztisztelőben álló Rónay és Bene család, más részét pedig több községi lakos vendégzerető hajlékai fogadták. — A szép számban megjelent meghívottak este 10 órakor zsúfolásig megtöltöttek az Ugrik kávéház termét. — A táncestélyen Pácsi, szegedi első zenekar, tüzés játéka tartotta jó kedvben egész reggelig a szép közönséget; ezután a társaság egy része ngos Rónay Alajos földbirtokos urnál a mulatságot tovább folytatta, hol a bál védnöke, házi asszonya terített asztallal várta vendégeit; ez után folyt még csak a tánc, persze Pácsi húta, de ki is lett magáért. — A táncvizsgalomban összes bevétele 155 frt.; a kiadás 76 ft. 21 kr.; a tiszta jövedelem tehát 78 ft. 79 kr. — Felülfizettek: Rónay Alajos úr és Rónay Bobor Ilona úrnő 23 ft., mltsngos Rónay Lajos 3 ft., Rónay Ernő 3 ft., Bene Gyula 1 ft., Dr. Kormos Béla 1 ft., Nagy Károly 1 ft., Banffy Gyula 1 ft., Keppich Bernát 1 ft., Orszler Mihály 1 ft., Tóth István f. mérn. 2 ft., Bobor Elek 1 ft., Farkas János 1 ft., Spilka Zsigmond 3 ft., Nagyfejű N. 1 ft., Rankovics Sándor és György 2 ft., Halász Zsigmond 1 ft., Boros Sámuel 1 ft., Mezey István 1 ft., Rainer Izsí 1 ft., Kotoráts Mladen 1 ft., Szabados N. 1 ft., Danilovics Elek 1 ft., Nikolovics Andras 50 kr., Nikolovics István 50 kr.

Fogadják a tisztelt felülfizetőket, nemkülönben mindazok, a kik a bál sikerülése mellett tevékenységet fejtettek ki, a rendezéségtől ez uton is kifejezett hatás köszönetét.

Kiváló tisztelettel
Ókrós József,
igazgató tanító.

Párdány, 1879. február 10-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Azon reményben, hogy te, szerkesztő ur becses lapja hasábjain tért fog engedni — bátorságot veszek magamnak, a folyó hó 8-án Párdányban az itteni ifjuság által rendezett nagyon is sikerült táncvizsgalomról egy kis értesítést küldeni.

Jól esik az ember lelkének a közönséget olyasmiről — habár mulatság is — a mi jól sikerült, értesíteni. Ilyen volt a párdányi ifjuság által rendezett vizsga: mert az a szó szoros értelmében kedélyes magyar mulatság volt, mit nagyban emelt Párdány mezővárosi lelkes, szép nő koszorúja, kik úgy jártak a csárdást, mintha mind Jászszág leányai volnának.

Tetőzte a fiatalság mulatságát nagyban az is, hogy általános kedveltségben és szeretetben részesülő tekintetes Hertelendy Imre szolgabíró ur részt venni szives volt, nyájás és valóban megnyerő kedves modora által a fiatalság széles kedvét felvillanyozta, felesleges mondanom, hogy a tánc világos kiviradigt a legjobb kedvben és rendben folyt le.

Továbbá szives volnzalmába magamat ajánlván, maradtam kész szolgája
R.

HETI SZEMLE.

Az orosz-román incidens úgy látszik, békés megoldást nyer. A román kormány elfogadta azon indítványt, hogy a határkérdés egy választott bíróság ítélete elé bocsátassék, mely a nagyhatalmak konstantinápolyi követéiből állna. Szentpéterváron szintén valószínűleg sietni fognak a kibúvó ajtót felhasználni és a berlini szerződést aláír hatalmak is meg fogják ragadni az alkalmat, Oroszországot nyomatókosan figyelmeztetni annak elkerülhetlen szükségére, hogy a dunai várak lerombolása a berlini szerződés értelmében végrehaj-tassék. A vesztigári konfliktus is alkalmasint kedvező lefolyást nyer. Az orosz kormány, mint Bukarestből jelentik, hajlandó volna csapatainak átvonulását a Dobrudzsára szorítani, a mihez a román kormány is valószínűleg beleegyezését adja, miután az által az alkalmatlan

öl nehe-
könnyebb
nyelvben
ót nyelv-
csak az-
a. A má-
het meg-
ol össze-
szerint a
kivül az
is, mi-
C. Ná-
vai járas
mintha ő
hely sze-
ar nyelv,
szegény
magyar
birmondó
máskor ne
el csupa
ma ren-
birajától,
zigazga-
zen üdvös
János,
tító.
eb. 9.-én
ír!
irt sorai-
tótékony-
Zombor
nyezésére.
— ngos
kinek a
A vidéki
ben álló
edig több
fogadták
ghivottak
ötök az
zestélyen
teka tar-
szép kö-
széngos
ulatságot
házi esz-
geit; ez
sze Pácsi
ánzviga-
sz 76 ft.
ft. 79 kr.
és Rónay
ny Lajos
la 1 ft.,
ly 1 ft.,
ly 1 ft.,
f. mérn.
f. 1 ft.,
ft., Ran-
sz Zsig-
ey István
len 1 ft.,
ft., Niko-
n 50 kr.
nemkü-
se mellett
sétől ez
elettel
ó zsef,
mitó.
10.-én.
ar!
szersző
ngedni —
hó 8-án
rendezett
egy kis
özönseget
a mi jól
ányi ifju-
a szó
multság
nezővaros
jártak a
leányai
gyban az
szerelet-
ndy lre
lt, nyájas
a által a
felesleges
viradtig a
magamat
fi.

muszka vendégek legalább távol tartatnak a
votaképeni Romániától.
A török kerület kiűritésének kérése is megindult az orosz-török béke meg-
kötése után. A „Pol. Corr.”-nek jelentik Kon-
stantinápolyból, hogy Reuf pasa Drinápolyból
táviratilag jelentette Kheireddin pasa nagyve-
zérnek, miszerint Tolleben tabornok szóbeli
nyilatkozata szerint, a szultán közvetlen fenn-
hatalósága alatt maradandó terület kiűritése
március 9-ig végre lesz hajtva. A nagy orosz
hadsereg-train már február 18-án elindul Bur-
gas felé. Ezen örömdetes hír jelentőségét
némi csökkenti egy Drinápolyból, február
6-ról keltezett tudósítás, mely szerint akkori-
ban, tehát két nappal a végleges békeszerző-
dés aláírása előtt még mindig újabb kiegészítő
csapatok, élelmi és lözerek és egyéb hadi-
készletek s nevezetesen 80 legnehezebb vár-
ágyu érkezett meg a Balkán déli oldalán.
Ezenkívül az oroszok nagy buzgalommal dol-
goznak Kirk-Kilissa, Sipka és egyik Balkán-
szorosok megerődítésén, Tolleben thk, kit a
megszilárdult beékelítésekkel szemben a foly-
tonos hadikészülődések iránt interpelláltak,
allítólag így felelt volna: „Elő kell készelnünk
minden eshetőségre, mert itt a dolgok teljesen
kiszámíthatatlanok. Hiszen ha már a végleges
békekötés alá lesz írva és mi azon ponton
állunk, hogy az országot elhagyjuk, még akkor
is megtörténhetik, hogy a törökök összeüt-
köznek a bolgárokkal és mi kénytelenek le-
szünk, az annyi áldozattal felszabadított kereszt-
ények óltalmára visszafordulni. Ki mondhatná
meg ma egyáltalában, hogy mi minden történ-
hetik még itt velünk? Még az is könnyen
megeshetik, hogy a Konstantinápolyban ur-
lakodó inség forradalmat idéz elő és pedig
eztall nemcsak a nép, hanem a hadsereg
közti is és nekünk kell majd rendet csinálnunk,
mert valószínű, hogy az esetben maga a
szultán hína bennünket segítségül.” Mindezek-
ből az látszik, hogy az oroszoknak nagyon
nehezkökre esik, a Balkán-félszigetről a kitűzött
határidőben kitarakodni.
A berlini békekötés által Montenegrónak
odaítelt területek átadása alkalmából Nikita
fejedelem a szultánhoz táviratot intézett, mely-
ben azon reményének ad kifejezést, hogy
jövőre háborítlanul békes viszonyok fognak
fennállni Törökország és Montenegró közt.
Csak a hangulat aztán tovább tartson, mint
például Szerbiában tartott. Nis mohamedán
lakosai január 21-ki kelettel a nagyvezérhez
peticitót intéztek, melyben tiltakoznak a miatt,
hogy a szerb kormány megsértette a berlini
szerződés 35. és 39. §-t. E két pont bizto-
sítja az átengedett területeken maradt mohame-
dánoknak vallásuk szabad gyakorlatát és
birtokviszonyaikat. A szerb hatóságok azonban
a muzulmánok javait elkobozták és a létező
kiszélelt eladták vagy elpusztították. A muzul-
mánok most azt kívánják, hogy a porta kár-
térítést követeljen a szerb kormánytól a szen-
vedett sérelmekért.

14 sa előtt, mert páholyt lehetetlen volt már
14 nap előtt kapni, miután azt a rendezők
hírsorosai számára lefoglalták; aki páholyt ke-
resett, annak a páholyok kiosztásával megbí-
zott rendező röviden azt válaszolta: „sajnálja,
de páholyt nem szolgálhat.” Abban igazza
van a rendezőségeknek, hogy mindenkinek a
pénze egyforma. De abban teljességgel nincs
igazok, hogy a megye és város főbb tiszt-
viselőinek számára nem tartottak fel néhány
páholyt, mert az ily eljárás arra mutat, hogy
ők az álarozos vigalmat saját mulattatásukra
rendezték, miután a páholyok csakis izraelita
csaladok számára osztották ki. Vagy azt hitték
a rendezők, hogy ha a keresztény közönség
szintén részt akar venni az álarozos mulat-
ságban, akkor rendezzenek ők is maguknak
egyet. Meglehet, hogy tévedünk, de a ren-
dezőség eljárása bátran e gondolatra is vez-
zethet. Jó lesz ezt jövőre megjegyezni. — E
tánczvizgalmon néhány igen csinos és szellem-
dús álarozos is megjelent; ilyen volt az a
két spanyol cigánylány, kik bájos természetük
mellé, igen elegáns öltözéket is viseltek s
szellemdús elzeleket minden irányban cikiz-
tattak. Miután később az álarozos levetették,
bennök Farchyné és Deutsch Zsig-
mondné urnőkre ismertünk. Volt még itt két
fekete rózsaszínnel bevont domino. Ezek
elbajoltak mindenki, aki feléjük közeledett.
Ugyancsak velők volt egy róza dominóba
öltözött férfi, de a kinek piczi piskóta lábai
elarultak, hogy a köpeny alatt városunk egyik
legszébb asszonya rejteződik. Szóval: ez álar-
ozosok adták meg e vizgalomnak a fényt és
életet. A négyest mintegy 120 pár tánczolta,
s a színház is a közönséghez méltóan volt
földiszivta.

* Köszönetnyilvánítás. Rózsa Ferenc
úr, ki a tanügy iránti érdeklődésének már
többször bizonyítottá adta, egy kitímolt görény-
nyel és egy csuvikkal ajándékozta meg a
helybeli főgymnasium természetrajzi gyűje-
ményét; ugyancsak ezen gyűjtemény részére
Albrecht Emanul úr egy mamuth csontot küld-
ött. Fogadják a gymnasium ezen jövővi alulirt
leghálsó köszönetét. Nagy-Becskerek, 1879.
évi február 17-én. — Arányi Béla, gymnasiumi
igazgató.

* Áradás. A Tiszafolyó a gyenge idő-
járás következtében ismét rohamos áradásban
van. A Tisza mentén a réti földek valóságos
tengert képeznek.

* „Török-becsei jótékony növegyet.”
Mehner Vilmos derék könyvkiadónk
kiadásában legújabb megjelent: „Monte
Christo Gróf” érdekes regénynek, 22, 23,
24, 25-ik füzet, ugy szintén e regény foly-
tatása „A világ uranak” 22, 23, 24, 25-ik
füzete. Egy füzet 30 kr. — Megjelent a
„Magyar Lexicon” 19. és 20-ik füzete,
melyet Somogyi Ede kiváló gondallal és szor-
galmal szerkeszt. Egy füzet ára 40 kr.
E munka igen megérdemli a pártolást. — A
„Képes családi lapok” 8-ik füzete igen
érdekes tartalommal jelent meg. E díszes
képekkel ellátott füzetek igen érdekes olvas-
mányokat hoznak. Mutatványképen közölni
fogunk belőlök egynehányt. Mehner Vilmos
kiadónk úrnál rendelhetők meg. Egy füzet ára
30 kr.

Munkácsy Mihály világhírű festvénye:
„Milton, tollba mondja leányainak az
elvesztett édent” néhány nap múlva lát-
ható lesz a műcsarnokban. A „Képzőművészeti
Szemle” most megjelent második (februári)
száma a nagy érdekű művet jeles francia
metszetben mutatja be s a művész arcképe-
t s életrajzát közli. Ez érdekes füzet kivétele-
sen külön is kapható 50 kr-ért s ajánlatos az
különösen a vidéki közönségnek, melynek
nincs alkalmja az eredeti festvényt láthatni. A
pénz posta-utalványval a „Képzőműv. Szemle”
kiadó-hivatalában: Budapest, zöldfa-utca 39.
sz. a. küldendő.

Egy nevezetes új történetirodalmi mun-
kára hívjuk föl a mivel magyar olvasóközön-
ség figyelmét. Ez a Sebastyén Gyula által irt
„Világtörténet”, mely most indult meg
füzetekben Budapesten, a Weismann-testvérek
kiadásában. Az egész nagy mű 50—60 két-
három éves füzetre (5—6 kötetre) van tervezve
s minden két héten egy-egy füzet jelenik
meg s pedig illusztrációkkal. Az első füzet,
a mely már kezünk közt van, az ó-kort kezdi
tárgyalni s több őskori fegyver rajzát hozza.
Ebből természetesen a mű becsére még kevés
következtetést vonhatunk, de szerzőjének bő
tárgyszerűsége már ebből is kitűnik s egyszerű,
világos nyelvezte jó ajánlólevél. — A füzet
nagy 8-rét alakú, csinos kiállítású s ára 30 kr.
Az egész mű két év alatt a megrendelők
kezeben lesz. — A munka jellemzésére állja-
nok ill a szerzőnek következő szavai: „...
kegyeletes kézzel fölveszem a fonalat ott, a
hol az derék Bajzán kezében megszakadt, s
egy olyan világtörténetet írok a mivel közön-
ség számára, a melyet ő tervezett. Olyan
eredeti világtörténetet, a mely a leg-
újabb történeti kutatások alapján, a történet-
írást máj szemmel komolyan, de a tudomány
nehé nyelvétől óvakodva írja le az emberi
világ eseményeinek hullámzó folyását; a mely
hű és világos képen tünteti föl az állami,
társadalmi és gazdasági élet fejlődését; a mely
nyomról nyomra kísérje a miveltség folytonos
haladását az emberi munka legregőbb emlé-
keitől kezdve egészen napjainkig; olyan vil-
lág történetet szóval, a mely tanítson és gyö-
nyörködtesen, megindítson és buzdítson s a
mely a multnak igazmondó tüköre s az életnek
ne mesemondó dajkája, hanem nevelő-mestere
legyen.” — Megjegyezzük még, hogy a kiadó
cég előleges fizetést nem kíván, csak egy-
szerű megrendelést, a mit elfogad minden
köznyvkereskedés, a melyekben egyes füzetek
is kaphatók lesznek.

Közigazgatási bizottság.
Torontálmege közigazgatási bizottsága 1879. évi
február 10-én tartott rendes ülésének tárgysorozata.
(Vége.)

II. Közoktatásügyek:

1. Vallás- és közoktatási m. kir. minister úr ő nagy-
méltósága folyó évi január 13-án 608. szám alatt
kelt Kusch Luiza nagy-becskerei tanítóözvegy
nyugdíjilletékének a város részéről leendő kiszol-
gáltatása tárgyában. — Nagy-Becskerek városra ér-
tesítették, szóban fogó 91 fr. 66 kr. nyugdíjpótló-
segélyt évi költségvetésbe felvenni és azt illető
özvegynek kiszolgáltatni.
2. Vallás- és közoktatási m. kir. minister úr ő nagy-
méltóságának folyó évi január 16-án 1099. sz. a.
kelt a tolvádai iskolára vonatkozó rendelete. —
Jelen beadvány Milutinovits Sándor járási szolga-
bírnak az érdekeltekkel tárgyalás és az arról fel-
vevett jegyzőkönyvek beterjesztése végett kiadatik.
3. Több glogoni lakos által Jaska György otthelyi
községi tanító ellen emelt panasz tárgyában. — A
panaszos ügy bírói ítélettel előntre lévén, panaszosok
panaszukkal elutasítottak, miről a nagy-
méltóság m. kir. vallás és közoktatásügyi minister
is feliratilag értesítendő.
4. Lenhardt Ferenc hajdusiczi községi tanító állomá-
sábani véglegessítése tárgyában. — A választás
törvényszerűen ejtetett meg, helyben hagyatik.
5. Molnár János iskolalátogatónak a királyi tanfel-
ügyelőhez intézett beadványa az összes tankötele-
seknek a korsmai táncmulatságokban részvétel
beállítás tárgyában. — A járási szolgabírák felhí-
vatnak, hogy e tárgyban már mult évi 101.42. sz.
alatt hozott határozatnak mielőbb fogamatot sze-
rezzenek.
6. A bega-szent-györgyi községi iskoláknál működő
tanító évi fizetéséről szóló tanító díjlevelek
helybenhagyása. — Mint a törvény követelményeinek
megfelelők, helybenhagyatnak.
7. Melence községben felállítandó községi iskola tár-
gyában. — A községi iskolának felállítása törvény-
szerű lévén, elhatározatnak.
8. A homolici községi iskola 1878. évi szabályszerűen
felülvizsgált iskolai számadása. — A kir. tanfel-
ügyelő levéltárba elhelyeztetni határozatnak.
9. A gyűlési;
10. A zichyfalvi községi iskola 1878. évi január 1-től
ugyanazon évi augusztus végeig terjedő felülviz-
sgált iskolai számadása;
11. A hajdusiczi;
12. A gottlóbi;
13. Az új-szent-iváni;
14. Az új-helyi községi iskola 1877/8. tanévi felülviz-
sgált iskolai számadása; — a kir. tanfelügyelő le-
véltárba elhelyeztetni határozatnak.
15. A kleki községi iskola 1876., 1877. és 1878. évi
felülvizsgálandó iskolai számadásai;
16. A krivabari;

III. Közmunka és közlekedésügyek:

1. Zichyfalvi kerületi szolgabíró beterjeszté Bideskúthy
Sándor krivabari közbirtokossal kötött egységet
a homok kiaknázása iránt. — Kiadatik az alispáni
hivatalnak az egység fogantatására végett.
2. Török-kanizsai szolgabíró jelentése a kocsoháti ho-
moknak kisajátítása tárgyában. — Áttétetik a me-
gye bizottsági közgyűlésnek a törvényes kisajátítás
elrendelése végett.
3. Szegedi m. kir. fölyammérnöki hivatal átirata a
gyalai nagyréti ármentesítő társulat elnöksége által
az ottani tisztai hajóvontató utnak ügyében hozott
határozat ellen beadott felebbezésről. — A felfo-
lyamodóknak a török-kanizsai járási szolgabíró ut-
ján visszaadati határozatnak.
4. Torontálmegei kir. építészeti hivatal az iránti ké-
relme, hogy a kis-zombor-makói államut-szakaszon
1879. és 1880. években eszközözendő kavicszállítás
kiadása iránti árlejtéshez egy bizottsági tag kikül-
désék. — Ezen árlejtéshez Kovács Agoston bi-
zottsági tag úr küldetik ki.
5. A nagyméltóság m. kir. közmunka- és közleke-
dési ministeriunnak korendelete a vaspályákat hasz-
náló közönség kötelezettségeiről, illetőleg a vasuti üz-
letrendtartásról. — Kíratik az alispáni hivatalnak
a szolgabírák utjani közönség végett.
6. Mattiasich Ferenc bizottsági tagnak jelentése a
közlekedési utak beállításának és helyenkinti hely-
reállításának szigorubb ellenőrzéséről. — A szük-
séges intézkedések megtétték.
7. A kir. főmérnök jelentése az állam- és megyei or-
szágutak folyó évi január havi állapotáról. — Tu-
domásul véteik.

IV. Posta és távirat:

1. Több illandsai lakosnak kérvénye, melyben ott-
helyi egy postállomásnak felállítását esedeznek.
— Kiadatik az alispáni járási szolgabírnak, hogy
az illandsai postafogalomra nézve a pontos adato-
kat bejelentse.
2. A takarmányi árkimutatásoknak a közigazgatási bi-
zottság által kikötött hitelesítése tárgyá-
ban a temesvári postáigazgatónak folyó évi január
3-án 664. szám alatt kelt átirata. — Kiadatik a
nagy-szent-miklósi szolgabírnak tudomás- és mi-
beztartás végett.
3. Glasevsky Ádám helybeli m. kir. táviratállomás-
főnök, mint helyettes szakfeladónak a posták és
távírdák állapotáról szóló január havi jelentése. —
Tudomásul véteik.

V. Börtönügy:

1. A helybeli kir. ügyészek a helybeli börtönök álla-
potáról szóló január havi jelentése. — Tudomásul
véteik.

VI. Felebbezett és fegyelmi ügyek.

1. Több szerb-szent-péteri német községi lakosnak pa-
nasa a községükben történt adószámfejtés tárgyá-
ban és Biel János községbíró ellen. — Kiadatik a
kir. adófelügyelőnek jelentéstétel végett.
2. Kiss Lajos jözefovári lakos felelője Jözefova köz-
ségeljárósága ellen. — Kiadatik kerületi szolga-
bírnak megvizsgálás végett.
3. Több nagy-töráki lakosnak Szucs György ottani
jegyző elleni panasa. — Központi szolgabírnak
megvizsgálás végett jelentéstétel mellett kiadatik.
4. Több orozslamosi lakosnak a községükben f. évi
január 12-én megjett jegyzőválasztás elleni pan-
aszai. — Az illetékes alispánhoz áttétetik.
5. Baba Juon és Guezel Jozsim szeleusi lakosoknak
a megye bizottságának 1878. évi október hó 14-én
1536. kgy.-sz. alatt hozott határozata elleni felfo-
lyamodványa. Alispánnak kiadatik.
6. Telbisz Bertalan triebswetteri lakosnak Roth Henrik
községbíró elleni panasa. — A nagy-szent-miklósi
szolgabírnak megvizsgálás végett kiadatik.
7. Több szécsányi lakosnak felfolyamodványa a köz-
ségi képviselőtestület által 1878. évi december
9-én az előfogatok kiszolgáltatása után fizetett bér-
összegnek községi potadóként leendő kivétele
tárgyában hozott határozata ellen. — Az illetékes
megyei közgyűléshez áttétetik.
8. Petkovits Todor szakulaci lakosnak Kovátsévis István
ottani bíró elleni panasa. — Az antalfalvi szolga-
bírnak megvizsgálás céljából kiadatik.
9. Predits Arsen és Busch németi lakosoknak abbeli
kérvénye, hogy a Waberer Jenő községjegyzőjük
ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat megejtése végett
a járásbíró helyett más tisztviselő küldés-
sék ki. — Az alispánhoz áttétetik.
10. A nmét. m. kir. belügyministernek a volt nagy-
kikindai kerül. hatóság szakbizottsága által kiszol-
gáltott jegyzőképesítési okmányok hatálya kése-
desében beérkezett rendelete. — Az illetékes megyei
közgyűlés elé terjesztetik.
11. Csernay János petrovotzei jegyzőnek állásába
való visszahelyeztetése iránti ügye. — Az alispán-
hoz áttéteti rendeltetik.
12. Rogyenko Maxa és társainak Karlova községben
tartandó tisztújítás elrendelése tárgyában benyújtott
kérvénye. — A t.-becsei szolgabíró a tisztújítás
megtartására utasítatik.
13. Blau Mark beodrai lakosnak Karlova község kép-
viselőtestülete elleni panasa. — A t.-becsei szolga-
bírnak kiadatik.
14. Trekó József, Dekreon József, Poleny Miklós trieb-
wetteri lakosoknak az ottani községi képviselőtestü-
let által 1878. évi 5. sz. a. a katonabezállalás
tárgyában hozott határozata ellen közbet felfo-
lyamodványa. — Az illetékes megyei közgyűléshez
áttétetik, a vizsgálat megejtése iránt a szolgabíró
megsürgettetik.
16. A nagy-kikindai szolgabírnak a mokriani iszraelita
hitközség ellen fogantatott adóvégrehajtás tár-
gyában tett jelentése. — A nm. m. kir. pénzügy-
ministeriumhoz felterjesztetik.

VII. Hadkötelesek ügyei.

1. Paluska József antalfalvi lakos nősülési kérvénye.
— Elutasítatik, mivel csak 17-éves.
2. Sepeczán Eugen járkováci lakos hason ügye. —
Elutasítatik, mivel csak 17-éves.
3. Nikolics Vladimir alispáni lakos hason ügye. —
Elutasítatik a gazdasági bírtok nagysága miatt.
4. Staniszávljev Nikola perlaszi lakos hason ügye. —
Elutasítatik a gazdasági bírtok teljes hiánya miatt.
5. Topcsior Balázs ó-bessenői lakos hason ügye. —
Elutasítatik, mivel csak 17-éves.
6. Petrov Szvetozár szamosi lakos katona elbocsátási
ügye. — Elutasítatik, mivel törvényes felmentési
cízme nincs.

Lotto-huzások.
Szeben febr. 12-én: 87, 20, 49, 77, 8.
Legközelebbi huzás február 26-án.
Bécs február 15-én: 80, 33, 44, 41, 52.
Legközelebbi huzás március 1-én.
Prága febr. 12-én: 30, 78, 19, 46, 33.
Legközelebbi huzás február 26-án.

IRODALOM.
Táborszky és Parsch jónévű zenemű
kereskedésében legújabb megjelent: „Mit
tehet a kis leány róla?” Hal eredeti dal,
szerző Szentirmay Elemér. Ára 80 kr.

17. Az úrményházi;
18. A mollydorfi községi iskola 1877/8. tanévi felülviz-
sgálandó számadása; — felülvizsgálat végett a
megyei számvétségnek kiadatik.

19. A kir. tanfelügyelőnek január havi jelentése. —
Tudomásul véteik.

8*

8626. sz. k. i. 1878.

Hirdetmény.

(32-2.1)

A kereseti adó III. osztályába tartozó adókötelesek, nevezetesen ügyvédek, orvosok, kereskedők, gyártulajdonosok, kocsmárosok s mindazon iparosok, kik iparukat segédekkel üzik, továbbá mindazok, kik a kereseti adó IV. osztályába esnek fix fizetéssel bírnak, végre a tőkekamat és járadékadó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek ezennel felhívattak, miszerint a jelen hirdetmény keltétől számított 14 nap alatt, vallomási ivaik kitöltése czéljából, az é. városi számvéviségnél annál bizonyosabban megjelenni el ne mulasszák, mert ellenkező esetben ezen határidő eitelte után a törvény értelmében eljárás fog követelni.

A polgármesteri hivataltól N.-Beeskereken, 1879. évi február 20-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

3. 8626.

Kundmachung.

Alle Jene in die Erwerbsteuer III. Classe gehörigen Steuerpflichtigen, als: Advokaten, Doctoren, Handelsleute, Fabrikanten, Wirthe und alle Gewerbetreibenden, welche mit Gehilfen arbeiten, dann jene in die IV. Classe Erwerbsteuer gehörigen, mit fixem Gehalte Angestellten, ferner Capitalisten und Rentensteuer, schließlich die zur öffentlichen Rechnungslegung verpflichteten Unternehmungen und Vereine werden hiermit aufgefordert, binnen 14 Tagen vom unten angezeigten Tage an gerechnet, bei der hierfür. Buchhaltung behufs Ausfüllung ihrer Bekennnisbögen um so gewisser zu erscheinen, widrigenfalls nach diesem Termine im Sinne des Gesetzes verfahren werden wird.

Vom Bürgermeisterramte Gr.-Beeskeref, am 20. Febr. 1879.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

279. sz. k. i. 1879.

Pályázat.

(24-3.2)

A módosi szolgabírói járáshoz tartozó községekben üresedésben lévő, és alant elősorolt körorvosi, továbbá községi és körszülésznői állomások választás utján esz-közlendő betöltésére a pályázat ezennel kiiratik.

Ezen állomások következők, s pedig:

A) Körorvosi állomás:

1. Szerb-Bóka Horvát-Bókával, 500 frtnyi évi fizetéssel, és a megállapított látogatási díjakkal.

B) Községi szülésznői állomás:

2. Stefanfelden.

C) Körszülésznői állomások:

3. Szerb-Módos Káptalanfalvával.
4. Német-Módos a kereszturi telepítvényel.
5. Csávoson, mely körhöz Gaád és Fodorháza tartozik.

6. Szerb-Bóka Horvát-Bókával.
7. Szerb-Neuzina Horvát-Neuzinával, végül
8. Togyér-Gyér, székhely Gyér.

A jelzett állomásokkal 90 frtnyi évi fizetés, és a látogatási, majd ápolási díjak járnak.

Ezekre nézve a választás a vonatkozólagos község-házakban, továbbá a következő napokon és időben fog megtartatni:

I. Sz.-Bókán 1879. évi márczius 5-én d. e. 10 illetve 11 órakor.
II. Stefanfelden „ „ „ 7-én „ 10 órakor.
III. Sz.-Módoson „ „ „ 9-én „ 10 „
IV. N.-Módoson „ „ „ 9-én „ 11 „
V. Csávoson „ „ „ 11-én „ 10 „
VI. Sz.-Neuzinán „ „ „ 13-án „ 11 „
VII. Gyéret „ „ „ 17-én „ 11 „

Miről a pályázni kívánók törvényszerűleg okmányokkal támogatott kérvényeiknek a választást megelőző napig hozzám leendő betérjesztése czéljából értesítetnek.

Módoson, 1879. évi február 2-án.

Lebánovich István,
szolgabíró.

805. sz.

Pályázat.

(26-3.3)

A jabukai községjegyzői állomás megüresedvén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 83. §. értelmében választás utján leendő betöltésére határidőül 1879. évi márczius 3-nak reggeli 9 órája, helyül pedig Jabuka község-háza tüzetik ki.

A pályázni kívánók, kik a fenthivatolt t. cz. 74. §-ba előirt jegyzői vizsgát Torontalmegye szakbizottsága előtt letették s az itthelyt divó, egy a magyar nyelvbeni jártasságukat igazolják, felszerelt folyamodványaiknak a választást megelőző napig alólírothoz leendő benyújtására felhívattak.

Ezen állomással egybekötött javadalmak: középszé- fizetés 450 ft. és szabad lakás, 100 ft. egy segéd fizetésére, magány-írásbeli munkalatokeért a község által meghatározott árszabály.

Kelt Pancsován, 1879. évi február 3-án.

Radosavljevics,
szolgabíró.

775. sz. 1879.

Pályázati hirdetmény.

(25-3.2)

Bresztovác községjegyzői állomás üresedésbe lévén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 83. §-a értelmében választás utján leendő betöltésére határidőül 1879. évi márczius 13-nak reggeli 9 órája, helyül pedig Bresztovác község-háza tüzetik ki.

A pályázni kívánók, kik a fenthivatolt t. cz. 74. §-ban előirt jegyzői vizsgát Torontalmegye szakbizottsága előtt letették s az itthelyt divó, egy a magyar nyelvbeni jártasságukat igazolják, kellőleg felszerelt folyamodványaiknak a választást megelőző napig alólírothoz leendő benyújtására felhívattak.

Ezen állomással egybekötött középszé- fizetés 400 ft. és lakber-váltás 60 ft., két öl lány tüzi fa, továbbá szerződésektől 3 ft., osztály-levelekért 5 ft., végre folyamodványokért, panaszlevelekért 1 frt. van feljogosítva a felektől követelni.

Kelt Pancsován, 1879. évi február 3-án.

Radosavljevics,
szolgabíró.

593. sz.

Pályázat.

(18-3.3)

A homolicz-bresztováci körorvosi állomás betöltendő lévén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 74. §. értelmében leendő betöltésére határidőül f. é. márczius 12-ik napján 9 órája, helyül pedig Homolicz község-háza tüzetik ki.

Pályázni kívánók, kik a német és szerb nyelvbeni jártasságukat és képesítvényeiket okmányilag igazolják, felszerelt folyamodványaiknak a választást megelőző napig az alólírothoz leendő benyújtására felhívattak.

Ezen állomással egybekötött javadalmak következők: 500 ft. évi fizetés, szabad lakás kerttel Homoliczon és a községek által megállapítandó látogatási díj.

Kelt Pancsován, 1879. évi január 26-án.

Radosavljevics,
szolgabíró.

711. sz. 1879.

Pályázati hirdetmény.

(27-3.2)

A Dolova községjegyzői állomás üresedésbe jövén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. VI. fejezetének 83. §-a értelmében választás utján leendő betöltésére határidőül f. é. márczius 15-ének reggeli 9 órája, helyül pedig Dolova község-háza tüzetik ki.

A pályázni kívánók, kik a fenthivatolt t. cz. 74. §-ban előirt jegyzői vizsgát Torontalmegye szakbizottsága előtt letették s az itt divó, egy a magyar nyelvbeni jártasságukat igazolják, kellőleg felszerelt folyamodványaiknak a választást megelőző napig alólírothoz leendő benyújtására felhívattak.

Ezen állomással egybekötött fizetés középszé- ben 480 ft. szabad lakás és a magány-munkalatokeért a községgel meghatározandó díjak.

Kelt Pancsován, 1879. évi február 1-én.

Radosavljevics,
szolgabíró.

711. sz. 1879.

TAVASZI

MAG- és NÖVÉNY-JEGYZÉK Fleischmann & Weber,

magyar királyi udvari szállítóktól,

MAG- és NÖVÉNY-KERESKEDÉS, Mű-, disz- és kereskedelmi kert-, fa-iskola-birtokosok BUDAPESTEN.

Áru-helyiség, raktárak és iroda:
fel-dunator 1-ső szám, a városi vígadó átellenében.

Mű-, disz- és kereskedelmi kertek:
saját telkünkön, angyalföld, a váci-ut közelében.

Fa-iskolák:

saját telkünkön, vízaforogón, Újpest előtt, lóvonat-állomás és Szt.-Mihályon, Rakos mellett.

Szőlő-iskolák:

saját telkünkön, szadai hegyekben, Gödöllő mellett.

TARTALOM.

A mag-jegyzékhez. 3-14. oldal.

Gazdasági magvak: mindenféle lóhere, takarmányfüvek, fűnemek réti, legelő, pázsit és lejték töltéseknek, takarmányrépák, burgundi hizlalórépák, murokrépa, tarló- és őszi répák, angol turnips-répa, gabona- és hüvelyes vetemények, olajnövény és dohány-magvak.

Konyhakerti magvak: kártifola, káposzta, kel, karalab, bab, borsó, lencse és kukoriczák, répa, retek, ugorka, tök, sárga és görög-dinnyék, saláta, paradicsom, paprika, petrezselyem, zeller, vörös-hagyma és minden egyéb konyhakerti növény-magvak.

Erdei- és cserje-magvak: hazánkban a legjobban disz- levelesfák, tülevelűfák és cserjék.

Virág-magvak: egyéves nyári virág, évelő virágmagvak, hideg- és melegházi növény, disz- és szőnyegcsoport-magvak, ugyszinte virág-maggyűjtemények saját választásunk szerint rendezve.

A növény-jegyzékhez. 15-23. oldal.

Gyümölcsfák és gyümölcs-cserjék a legnemesbb fajokból, vadonczok gyümölcsfák nemesítésére, gyökeres szőlővesszők a legnemesbb borfajokból és a legfinomabb asztalifajokból, burgonyák, spárgagyökerek, és csiperke (gomba) csiratragya.

Erdei- és diszfák magas és törpe cserjék kert- és liget- ültetvényeknek.

Sétány- és szomorufák, tülevelűfák és felszőkő-növények, fa- és cserje magoncok.

Nemesített rózsák, szomorú és felfutó rózsák, új és leg- újabb györgyikék, és szőnyeg-csoportoknak való növények.

Kerti szerszámok. Különféle a mezői gazdaságnak.

Megrendeléseknél elégséges ezen czim:

Fleischmann & Weber Budapest

kéretik a mimodoni elszállítást, vasutal és gőzhajóval az utolsó állomást, postaküldeményeknél pedig az utolsó postát pontosan feljegyezni. (29-1.1)

Akazienkronbäume-Verkauf.

In den herrschaftlichen Baumgärten zu Rogendorf, eine halbe Stunde von Buda-Pest, Gpörghy und Schiffahrtkanal entfernt, sind circa 40.000 Stück 3-jährige, verpflanzte, 3 Meter hohe, 2 1/2-3 1/2 Centimeter dicke, schön gezeichnete Akazien-Kronbäume abzugeben. 1 Stück 10 fr., 100 St. 10 fl., 1000 St. 90 fl.

Ferner circa 1000 Stück verpflanzte, 2-3 Meter hohe, buschig gezeichnete Birken-Bäumchen, 1 Stück 30 fr., 50 St. 13 fl., 100 St. 24 fl.

Gräfl. Rogendorfsche Gutsverwaltung
in Rogendorf, (Post Csöbstele).

(31-3.1)

Hirdetmény.

A „Torontalmegyei takaré- és hitelbank“ részvé- nyeseinek f. hó 16-án tartott XI. rendes közgyűlésében hozott határozat folytán az intézeti részvények

8. számú szelvényei 6-6 fttal,
és ugyanazok

9. számú szelvényei 7-7 fttal
váltattak be a rendes hivatalos órákban az intézet pénz- táránál.

Miről a t. cz. részvényes urak oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy a 8. és 9. számú szelvények szám- szerint való feljegyzésére az intézeti könyvvezetőség- nél uralpok díjmentesen kaphatók.

(33-2.1)

Az igazgatóság.

Egy fiatal tanító,

ki a tanítóképzédtől kitűnő sikerrel elvégezte s jeles ok- levéllel bír, ajánlkozik nevelőnek, kedvező feltételek mellett; helyben magánórákat is adhat elemi s reáltantárgyakból, magyar, német vagy szerb nyelvben f. é. márczius 1-től; személyes vagy leveleiben megkeresést elfogadni, s bővebb tudósítást adni sziveskedik Szilvássy János, k. tanító úr, Nagy-Beeskereken. (30-1.1)

Egy fiatal gazdász

jó bizonyítványokkal ellátva alkalmazást keres f. é. már- czius 1-től; beszél a magyar, német és szerb nyelvet; bő- vebbi tudósítás e lap kiadóhivatalában. (20-3.2)

Ajánlkozik szolgálatba

egy jó magánéletű 27 éves férfi, m. kir. szab. al. honv. lov. számvéző őrmester, ki több fele nyelven beszél, külö- nösen ajánlja magát földes uraságoknak mint irodavezető, ispán, gazdatiszt vagy főlovásznak.

Szolgálatba bármikor léphet. — Levelet a kiadóhivatal J. S. czim alatt kér. (19-5.3)

Jelentés.

A helybeli „izraelita nőegylet“ 1879. február 22-én a casino helyiségeiben

tánczvigalmat

rendez, melyre tiszteletteljes meghívását teszi a rendezőség.

Kezdeté 8 órakor.

Belépti díj: Személyjegy 1 ft., családi jegy 3 ft.

Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak.

Belépti jegyek este a pénztárnál kaphatók. (23-3.3)

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biz-
tosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden követke-
ményeit, u. m.: az **ingerlékeny gyengese-
get,** az **ondófolysást,** különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) **hugycsőfolyásokat** (még idültkelet is), a **nemzörések bujakóros fekélyeit** és **másodrendű bujakórt** minden alakjai-
ban és elcsúfításaiban;

3) **hugycsőszűkítéseket;**

4) friss idült nyákfolyásokat **nőknél,** az
ugynevezett **fehérfolyást,** és az onnan eredő

magtalanságot;

5) **börkiütéseket;**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és minden-
nemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától
1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este
7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám,
kigyó- és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-
féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz
adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)
6 óra alatt kihajtatik. (14-48.4)